

РЕШЕНИЕ

№ 6399

гр. София, 24.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 46
състав**, в публично заседание на 12.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариана Маркова

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **7669** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. вр. 203 и сл. АПК, вр. с чл.1 от ЗОДОВ, след като с решение № 8901 от 17.07.2024 г. по адм.д. № 4109/2024 г. на ВАС делото е върнато за ново разглеждане.

Образувано е по жалбата на „Напоителни Системи“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „О. купел“, [улица], чрез упълномощен юрисконсулт, срещу Акт за установяване на публично държавно вземане (АУПДВ) № 58/09.10.2023 г., издаден от Директор на Б. дирекция „И. район“, [населено място]. С жалбата се твърди, че актът е незаконосъобразен, тъй като не е надлежно мотивиран. Искане се отмяната на АУПДВ.

В съдебно заседание, жалбоподателят, чрез процесуален представител поддържа жалбата с искането за отмяна на АУПДВ. Претендират се и разноските. Сочи, че според вещото лице по първоначалната и допълнителната корекционният коефициент е 0,7, не 1,3. В тази връзка се претендира и нищожност, т.к. неправилно е приет коефициент от 1,3 от органа и затова при „издаването на АУПДВ е допусната материална незаконосъобразност.

Ответникът - Директорът на Б. дирекция „И. район“, чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност на жалбата. Подробни съображения излага в депозираните по делото писмени бележки. Посочва, че неотнормено към конкретния казус вещото лице по СИЕ е приело, че не е налице превишение на разрешените за ползване водни обеми/ до 4,5 млн. м³/годишно/. По делото е нямало спор, че липсва такова превишение. Коефициентът от 1,3 е приет,

поради друго. Съгласно представена Таблица са превишени норми за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ и затова приложимият коефициент е определен на 1,3 в съответствие с чл. 12, ал.3, т. 2 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/2016г. Моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

СГП не изпраща представител.

Настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени приетите по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

„Напоителни Системи“ ЕАД е титуляр на разрешително за водовземане от повърхностен воден обект с № 01420030/09.06.2021 г., издадено от заместник - министър на околната среда и водите (л.32 и сл.). Целите на водовземането са земеделски за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури - 13 472 дка, изградени поливни площи в района на НС“В.“, а предметът на водовземането е язовир „Б.“, изграден на река М. на около 12 км от [населено място]. Разрешеният лимит е до 4,5 млн. м³/годишно, а разрешеният режим на водовземане е от месец април до месец октомври. Крайният срок на разрешителното е 31.05.2031г. В раздел „Задължение за плащане на такса за предоставено право на водовземане“ от разрешително № 01420030/09.06.2021г. на „Напоителни Системи“ ЕАД е вменено задължение да плаща такса за водовземане, съгласно размерите и сроковете, определени в Тарифа на Министерския съвет по чл. 194 от З. за водите /ЗВ/.

По делото са приложени две декларации от жалбоподателя по чл. 194б от ЗВ (л.54,55,56 и л.58,59 от адм.д. № 10105/2023 г.) с посочен отнет годишен воден обем от 2 716 448 куб.м., но с различен коефициент- 1,3 и 0,7.Приложени са справки, че общото количество вода, използвано за напояване, през периода 01. 01.2022г. – 31. 12.2022г. от яз. „Б.“ за НС „В.“ е 2 716 448 куб. м.

Към първата декларация е приложена таблица (л.56 от адм.д. № 10105/2023 г.) за изчисляване на обеми вода за напояване през 2022 г., съгласно Наредба за нормите на водопотребление. В таблицата са посочени съответни земеделски култури, полята площ, норма за потребление (в куб.м на декар) и т.н. Според таблицата актуваните водни маси са в обем 60 080.400 куб.м., общият обем вода по норми за водопотребление (предвид съответните земеделски култури) възлиза на 164 900 куб. м., а отнетият годишен воден обем е 2 716 448 куб.м.

В забележка под таблицата на л.56 от адм.д. № 10105/2023 г. е отразено, че отнетият годишен обем е по – голям от обема по нормите за водопотребление – К – 1.3.

При извършена служебна проверка от експерти на БД И. на 20.02.2023 г., обективизирана в констативен протокол № Пз-055/20.02.2023г. за дължими такси по разрешително с № 01420030/09.06.2021 г. е констатирано, че не е заплатена дължимата такса за водовземане от повърхностни води за периода 01. 01.2022г. – 31. 12.2022 г., в размер на 5297, 07 лева. В КП№ Пз-055/20.02.2023г. е посочено , че общото количество вода, използвано за напояване, през периода 01. 01.2022 г. – 31. 12.2022 г. от яз. „Б.“ за НС „В.“ е 2 716 448 куб. м., съгласно предходна проверка, при която е съставен протокол КП № Пз- 021/26.01.2023г. Таксите се определят както следва: за периода от 01. 01.2022г. – 31. 12.2022 г.по Разрешително № 01420030/09.06.2021г., $T = E \times W \times 1,3 = 0,0015 \times 2\,716\,448 \text{ куб.м.} \times 1,3 = 5297,07 \text{ лева}$. Като: Т е размер на

дължимата такса, Е- 0,0015 е единичен размер на таксата за водовземане от повърхностни води, съгласно чл. 12, ал.1, т.3 от Тарифата, W - 2 716 448 куб. м. е измерен и използван годишен воден обем за периода 01. 01.2022 г. – 31. 12.2022 г. по разрешително № 01420030/09.06.2021г., 1,3 е единичен размер на таксата съгласно чл.12, ал.3, т.2 от Тарифата за таксите за водовземане,за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/2016 г.

КП № Пз-055/20.02.2023г., ведно с покана за доброволно изпълнение и уведомление за започване на производство по установяване на задължението са връчени на „Напоителни Системи“ ЕАД, като титуляр на разрешително № 01420030/09.06.2021г., с писмо изх. № ПО - 02 -199/20.06.2023г. на Б. дирекция „И. район“. „Напоителни системи“ ЕАД е поканено в 7-дневен срок доброволно да заплати задължението си по чл.194, ал.1, т.1, б. „а“ ЗВ по разрешително № 01420030/09.06.2021 г., а именно дължимите такси за водовземане от язовир „Б.“ за периода 01. 01.2022г. - 31. 12.2022г., в размер на 5297, 07 лева, изчислени на база „ декларация по чл. 194б от ЗВ с вх.№ КД- 04-1782/03.02.2023г., справка с вх. № КД 05-265/25.01.2023г.“ и съгласно Тарифата за таксите за водовземане, ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383 от 29.12.2016г., заедно с дължимата лихва за периода на забава, възлизаща на 421,79 лева.

В указания 7-дневен срок дружеството не е извършило плащане на задълженията за водовземане. Това не е сторено и към датата на издаване на АУПДВ и до приключване на съдебното дирене не са представени доказателства за плащане.

Въз основа на проведеното административно производство е издаден оспорения АУПДВ от Директор на Б. дирекция „И. район“, с който са определени задължения на Напоителни Системи“ ЕАД с ЕИК[ЕИК], а именно такси за разрешеното право на водовземане от повърхностни води, съгласно № 01420030/09.06.2021г., за периода от 01. 01.2022 г. до 31. 12.2022 г. в следния размер: главница - 5297, 07 лева, както и дължимата законна лихва за периода на забава в размер на 421,79 лева, изчислена за периода от 16.02.2023 г. до 09.10.2023 г.

От правна страна актът е мотивиран с приложение на разпоредбите на чл. 196б, ал.2 във връзка с чл. 194 , ал. 1, т. 1 б. “ а “ и ал. 6 от Закона за водите, във връзка с чл.16б от ДОПК и чл.1, ал.1, б. „а“, чл. 3,ал.1, чл. 7, ал.1, ал.3, чл.11, ал.1 и чл. 12, ал. 1 т. 3 и ал.3, т. 2 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/2016 г.“

По делото са приети материалите по приета административната преписка и представените допълнително от страните доказателства.

В заключението на първоначалната съдебно-икономическата експертизи са направени изчисления за дължими такси по коефициент 1,3 и по коефициент 0,7 със следващи се лихви в двата алтернативни варианта. При коефициент 1,3 изчислена таксата е 5 297, 07 лв. и лихвата е в размер на 421, 79 лв., при коефициент 0,7, таксата е 2 852,27 лв. и а лихвата е 227, 12 лева. Съдът кредитира заключението на СИЕ в частите относно направените изчисления.

В рамките на съдебното производство при новото разглеждане на делото, по искане на жалбоподателя е назначена допълнителна съдебно-икономическа експертиза, в заключението на която е отразено, че от общото количество отнет годишен воден обем от 2 716 448 куб.м. са отнети и използвани за напояване 60 080.640 куб.м., а останалите са за поддържане на водното ниво; обемите на нормите за водопотребление не надвишават отнетите количества водни обеми за напояване видно

от актуваните водни маси в размер на 60 080.640 куб.м. и обемът вода по нормите за водопотребление в размер на 164 900 куб.м. и последните не надвишават обемите съгласно разрешително № 01420030/09.06.2021 г. В тази част заключението на допълнителната СИЕ в пълнота отговаря на поставените въпроси и съдът го кредитира.

Съдът не кредитира заключенията в частта с изразено становище по приложимост на коефициент 0,7, поради наличие на предпоставките, визирани в чл. 12, ал.3, т.1 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383 от 29.12.2016 г., тъй като в тази част е коментиран въпрос от компетентността на съда.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, обосновава следните правни изводи:

С оглед проверката по чл. 158 от АПК, съдът счита, че процесната жалба е редовна, като подадена в съответствие с изискванията за форма съдържание и приложения. В съответствие с изискването на чл.159 от АПК, съдът намира същата за допустима, като подадена от активно легитимирано лице, в срока и срещу подлежащ на обжалване акт и при липса на отрицателни процесуални предпоставки. Като такава - подлежи на разглеждане по същество.

Разгледана по същество е неоснователна.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган в кръга на предоставените му по закон и в рамките на отредената му териториална компетентност. Съгласно разпоредбата на чл. 195б от ЗВ, Директор на Б. дирекция „И. район“ е компетентен да издава актове за установяване на публично държавно вземане относно вземанията за незаплатените по реда на чл. 195а, ал. 1 такси от същия закон. Приложени са доказателства, че издателят на АУПДВ заема посочената длъжност. АУПДВ е в писмена форма, подписан.

Съгласно чл. 162, ал. 2, т. 3 от ДОПК, публични са държавните и общинските вземания за такси, установени по основание със закон. Основанието за дължимост на такси за водоползване е регламентирано в Закона за водите, който предвижда заплащането им, когато използването на водите се осъществява въз основа на издадени разрешителни или без основание. Според чл. 195б, ал. 1 и ал. 2 от ЗВ, вземанията за незаплатените по реда на чл. 195а, ал. 1 такси по този закон се определят с акт за установяване на публично държавно вземане от директорите на басейнови дирекции, издаден по реда на чл. 166 от ДОПК. Актът се съставя въз основа на писмени доказателства, включващи: 1. извлечения от сметките, по които постъпват таксите; 2. платежни и други счетоводни документи, издадени от лицата, използващи водите; 3. покана към лицето за доброволно изпълнение; 4. констативни протоколи от извършения контрол за изпълнение на задължението. Конкретният размер на дължимата такса се определя с подзаконов нормативен акт, като приложимият по време механизъм на изчисляване на таксите е регламентиран в Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване.

Безспорно между страните е установено, че отнетият годишен воден обем е 2 716 448 куб.м. Спорен по делото е въпросът за дължимия размер на такса за водовземане за периода 01.01.2021 г. - 31.12.2021 г. и това дали същата следва да се определи като отнетото количество се умножи с коефициент 0.7 или 1.3.

Нормите на чл. 194, ал. 1, т. 1, б. „а“ и ал. 6 от Закона за водите предвиждат, че за правото на използване на водите се заплаща такса за водовземане, чиито размер, начин и ред за изчисляване и заплащане се определя с тарифа на Министерския съвет. За дължимата годишна такса за водовземане за 2022 г. е приложима Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/29.12.2016 г., в сила от 01.01.2017 г. Съгласно чл. 12, ал. 3 от Тарифата, когато водовземането е за напояване, единичният размер на таксата се умножава, както следва: 1. когато отнетият обем вода е по-малък от или е равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ, за съответните култури - по 0,7; 2. когато отнетият обем вода е по-голям от обема вода, изчислен по съответните норми на водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2, за съответните култури - по 1,3. Съгласно чл. 3, ал. 1 от Тарифата, таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване се определят на базата на отнетия обем вода, целта на ползване на водите и съответните норми за водопотребление по чл. 117а от ЗВ. Формулата, с която се определя таксата за водовземане от повърхностни води, освен в случаите на водовземане от повърхностни води с цел електропроизводство от водноелектрическа централа, е посочена в чл. 11, ал. 1 от Тарифата - $T = E \times W$, където E е единичният размер на таксата, в зависимост от целта за която ще бъде ползвана отнетата вода. Ето защо при определяне на таксата се дължи сметка не само за отнетия обем вода, но и за нуждите, за които тя се ползва.

Разпоредбата на чл. 12, ал. 3 от Тарифата въвежда различен критерий за определяне на коефициента, а именно - съотношението между отнетия обем вода и обема вода, изчислен по съответните норми на водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ, а не съотношението между отнетия обем вода и максимално разрешения с разрешителното. В разпоредбата на чл. 12, ал. 3, т. 1 и т. 2 от Тарифата е предвидено, че коефициентът е 0,7, когато отнетият обем вода е по-малък от или е равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ. Този коефициент е 1,3, когато отнетият обем вода е по-голям от обема вода, изчислен по съответните норми на водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ.

Административният орган е извършил правилна преценка на декларираните обстоятелства от „Напоителни системи“ ЕАД, като е определил коефициент на база нормативно определените норми на водопотребление, а не при съобразяване на разрешения лимит на водоползване от водния обект. Констатациите в АУПДВ се отнасят за отнетото количество вода от водния обект (декларирано от жалбоподателя) и нормите за водопотребление съгласно наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ. Според данните от тези таблици разликата между нормативно определеното водопотребление – 164 900 куб. м и реално ползваното количество вода от 2 716 648 куб. м. е 2 551 548 куб. м. Това надвишаване на нормативно определените норми на водопотребление обосновава прилагането на коефициент 1.3 съгласно чл. 12, ал. 3, т. 2 от Тарифата при определяне на таксата за водовземане, както е направено и в процесния АУПДВ. Ето защо настоящият състав намира, че административният орган правилно е приложил материалния закон.

От страна на „Напоителни системи“ ЕАД не са оспорени подадената декларация на л. 54-56 от адм.д. № 10105/2023 г. и данните в таблицата към нея. Не е заявено становище в такъв смисъл и относно подадената декларация на л.58 – 59 от адм.д. №

10105/2023 г. Не са ангажирани доказателства, оборващи съдържашата се в декларацията информация, нито са изложени твърдения във връзка с втората декларация, че същите са неправилно декларираны или има грешка при посочването на ползвания обем вода. Напротив – отнетият обем вода е изчислен при съобразяване на съответните норми за водопотребление в Наредбата за нормите за водопотребление, приета с ПМС № 371/22.12.2016 г., в сила от 27.12.2016 г. В настоящия случай - доколкото отнетият обем вода е по - голям от обема вода, изчислен по съответните норми на водопотребление, се обосновава извод за законосъобразно определен с АУПДВ размер на дължимата такса при коефициент - 1.3. Въпреки че това е по-високият коефициент за дружеството – това е неблагоприятен факт, деклариран от самия него и удостоверен с представени писмени доказателства. Размерът на реално отнетото количество водни маси е отбелязан лично от касатора в декларация по чл. 194б ЗВ, като същият е установен и в КП от извършените проверки - № Пз- 020/26.01.2023 г. и КП № Пз-055/20.02.2023 г., екземпляри от които са редовно връчени на „Напоителни системи“ ЕАД и които установяват пълно съответствие на декларираното иззето количество и реалното такова. По делото не е било спорно, че дружеството не е заплатило таксата за водовземане за посочения период, като в срока за доброволно изпълнение не са ангажирани доказателства, че дължимата такса е платена и не са били направени възражения. След връчване на уведомлението за започване на административното производство „Напоителни системи“ ЕАД е имало възможност да оспори отразените в КП данни за отнети водни обеми и дължими такси и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си, което не е направено.

За пълнота на настоящото изложение следва да се посочи, че представените от жалбоподателя „Напоителни системи“ ЕАД при новото разглеждане на делото писмени доказателства - ежемесечни обосновки и заявки от дружеството до Министерство на околната среда и водите не съдържат информация за обстоятелства, които да променят вече формираните по-горе изводи. В случая декларираните от дружеството актувани водни маси, доставени на водоползвателите не съответстват на действително иззетите водни количества, установени от органа.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати сторените от ответника разноски в производството в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение.

Воден от горното, Административен съд - София-град, I отделение, 46-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ оспорването на „Напоителни системи“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор А. М. срещу Акт за установяване на публично държавно вземане № 58/09.10.2023 г., издаден от директора на Б. дирекция „И. район“ – [населено място] към МОСВ.

ОСЪЖДА „Напоителни системи“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор А. М. да заплати по сметка на басейнова дирекция „И. район“, разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

Решението подлежи на обжалване са касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия: